

[Svend Haugaard.]

Jeg har da også konstateret, at mange af dem, der har gjort erfaringen, i begyndelsen har været utilfredse, men forbavsende hurtigt har ændret deres indstilling.

Beslutningen må træffes politisk, ellers bliver nok alt ved det gamle, men når denne politiske beslutning er taget, så må vi til gengæld tage de videst mulige hensyn til personalegrupperes indstillinger.

Der er mange argumenter for udflytning. For det første er det meget upraktisk med den ensidige vækst i et så afsides sted af Danmark, hvor København nu engang er blevet placeret. Det er nok et ansvar, der går tilbage til Absalon eller længere, men vores ansvar er at skabe en fornuftig lokalisering af tilvæksten. Storkøbenhavns trafikforhold gør det ikke umiddelbart indlysende, at det vil være rigtigt at få en øget tilvækst heromkring. Det er meget kostbare ændringer, når der skal gennembydes gader og den slags ting, og endvidere har vi, som det ligger nu, det meget store tidsspilde på rejsen frem og tilbage til og fra arbejdsplads. Der er forureningsproblemer, som taler for en bedre fordeling. Der er det, at hele landet yder sit bidrag til statsskatten og dermed også bidrag til statsinstitutionerne, og det betyder, at det kan være rimeligt at stræbe mod en mere afbalanceret fordeling på landsbasis.

Vi har igennem lovgivningen søgt at fremme en bedre lokalisering for private virksomheder igennem egnsudviklingslovene, og det er vel rimeligt, at vi prøver på at lade staten give sit bidrag hertil også i form af praktiske ændringer.

Ministeren mente ikke, at det havde en selvforstærkende virkning. Jeg er heri uenig med ministeren. Jeg mener, at vi har set i hvert fald et par eksempler på, at det i høj grad har haft en stærk virkning på den måde, at hvor staten gik foran, dér har private virksomheder fulgt efter.

Forslagets konkrete eksempler på udflytning mener jeg er bedst egnet til en nærmere undersøgelse i udvalg. Vi har ud fra et rationaliseringssynspunkt foreslået, at der sker en sammenlægning af statsskovvæsenet og klitvæsenet, og også taget Hedeselskabet med som en videre mulighed. Men vi må naturligvis pege på, at den administration, der skal opbygges på grundlag af disse

sammenslutninger, også skal placeres ud fra et egnsudviklingssynspunkt. Jeg må i samme forbindelse glæde mig over, at Sorø Akademi skove, som vistnok fra arilds tid har ligget under undervisningsministeriet, nu er kommet over under statsskovene; det synes jeg da er et positivt fremskridt. Det er muligt at pege på mange flere rationaliseringsmuligheder for statsinstitutioner og udflytning af statsinstitutioner.

Nu mener jeg, det i første omgang gælder om at få linjen lagt fast og så sørge for, at man forfølger den linje overalt, hvor der er de praktiske muligheder. Derfor glæder jeg mig over regeringens positive tilslutning, og jeg tror, der kan komme noget virkelig godt og fornuftigt ud heraf.

Poul Dam: Såvel ministeren som de tidligere ordførere har jo talt smukt og godt om udflytning i princippet. Jeg må sige, at jeg kan ikke deltage i dette kor. Jeg tvivler ikke om, at der er tilfælde, hvor en placering af en institution uden for hovedstadsområdet er fornuftig, eller hvor en flytning af en institution kan være rimelig, men jeg tror, der er megen romantik og megen mangel på økonomisk sans i den tale om udflytning, som stadig høres. Det er også bemærkelsesværdigt for det forslag, der her foreligger, at hensynet til statens og det offentlige økonomi overhovedet ikke er nævnt. Det er ganske rimeligt, for hvad vi har set foreløbig af udflytninger, har, så vidt jeg har kunnet bedømme det ud fra de tal, vi har fået i finansudvalget, betydet, at statens anlægsudgifter er steget væsentligt, og at der også er kommet forøgede driftsudgifter rent direkte, men også indirekte, derved at man i en vis udstrækning må anvende nyt personale, som i hvert fald i en overgangsperiode er mindre effektivt end det tilvante.

Det forekommer mig, at der til de almene overvejelser, som ministeren nævnte her ved indledningen af denne debat, må komme nogle meget bredt økonomiske — nogle af dem, som indgår i det, man med et engelsk jargonudtryk kalder en cost-benefit analyse. Hvad koster det at udflytte? Hvad koster det rent konkret for den pågældende institution? Hvad koster det derudover for samfundet som helhed? Hvad betyder det for det enkelte bysamfund, som man flytter ud til, i retning af byggeomdning, i retning af